

3. Tutoriál

Krize sociálního státu

Komunitní plánování sociálních služeb

Shrnutí

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**

OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Mgr. Lubomír Nenička, Ph.D.
Katedra ekonomie a veřejné správy

Faktory spojené s problémy sociálního státu

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Populační pokles
- Další oslabování rodinných vazeb
- Hospodářské krize
- Působení globalizace
- Proměny struktury hospodářství

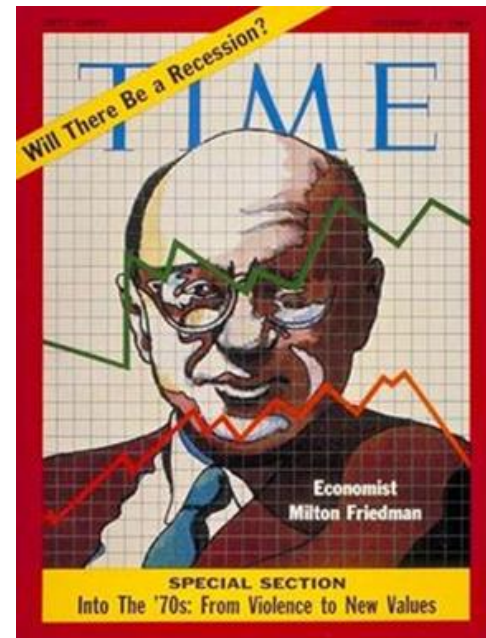

Nástup neoliberalismu

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Od 70. let se začíná zpochybňovat dosavadní směřování hospodářské a sociální politiky v duchu keynesiánského učení

Důsledek stárnutí populace

- Rostoucí náklady spojené s penzijním systémem a vyššími nároky na zdravotní péči

Důsledek změn hospodářské situace

- Rostoucí náklady spojené s vyšší nezaměstnaností
 - Rostoucí náklady spojené s posilováním sektoru obchodu a služeb
-

Problémy sociálního státu II – Krize efektivity

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Kritika nízké účinnosti sociální politiky spojené s nadměrnou byrokracií.
 - Kritika posilování pasivního přístupu příjemců sociální podpory.
-

- Její podstatou je zpochybňování morální oprávněnosti společenské redistribuce.
- Sociální stát začal být považován za nespravedlivý vzhledem k přesvědčení o zvýhodňování určitých vrstev společnosti.

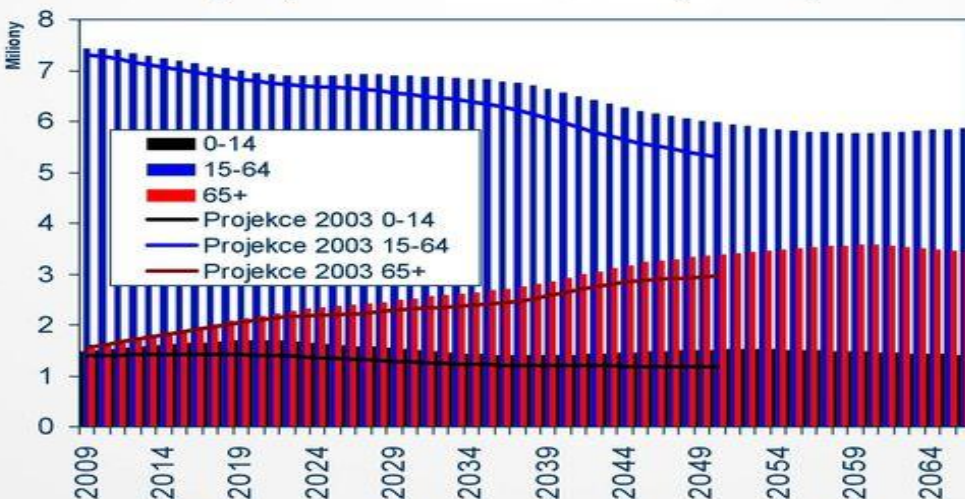
Podrobněji viz Studijní opora, s. 66-67.

PROJEKCE OBYVATELSTVA ČR

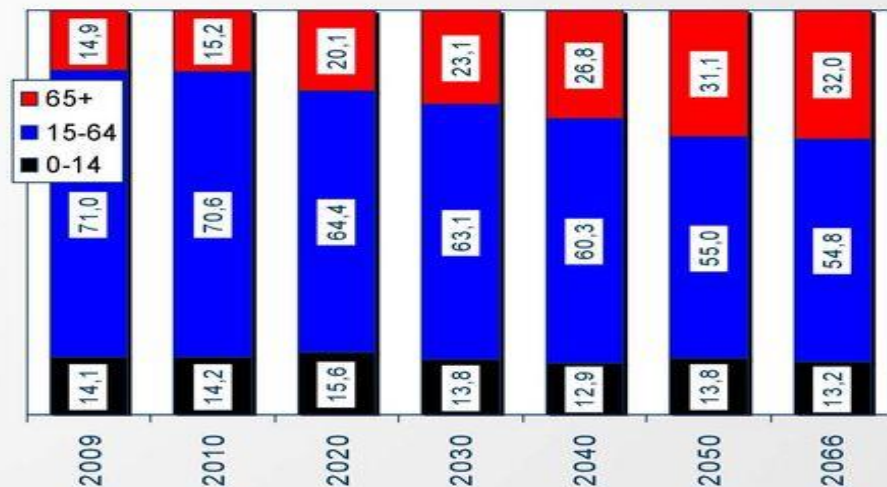
VÝSLEDKY PŘEDPOKLÁDANÉHO VÝVOJE

- věková struktura obyvatel ČR se významně změní – populace výrazně zestárne

Počty obyvatel v hlavních věkových skupinách

Věkové složení relativně (Projekce 2009)

▪ Počet obyvatel ve věku 65+

1.1.2009: **1,56 mil.** = 14,9 % populace

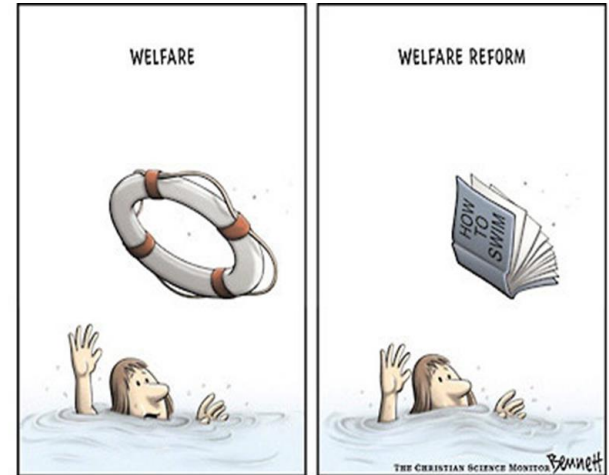
1.1.2066 (střední varianta): **3,41 mil.** = 32 % populace

Tzv. modernizace sociálního státu

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Její podstatou je snaha snížit míru sociálních výdajů a zefektivnit jejich poskytování.
- Častý je důraz na posílení role soukromého pojištění.
- Typické je také snižování objemu nároků občanů sociálního státu.

Koncept „třetí cesty“ (Anthony Giddens)

- Spojení tržní ekonomiky se státními intervencemi a aktivní občanskou společností, která by měla zajišťovat část sociálních služeb.
 - Tento program předpokládal posílení zodpovědnosti samotných občanů.
 - Sociální stát měl být reformován na stát sociálních investic, ty měly primárně směřovat do oblasti vzdělávání, komunikace a infrastruktury.
-

Komunitní práce

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Metoda řešení sociálních problémů prostřednictvím podpory společenství – komunit, v místech, kde lidé žijí a kde problémy vznikají
- Jejím cílem je podpořit kolektivní aktivity v sociální oblasti

Komunitní plánování sociálních služeb

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Nový nástroj sociální politiky usilující o širší zapojení dalších aktérů – veřejnosti i příslušných cílových skupin.
- Podstatou je snaha plánovat sociální služby s ohledem na místní specifika a problémy.
- V ČR zákon o sociálních službách vymezuje termín **Střednědobý plán sociálních služeb** (strategický plán dokument obce či kraje).

Komunitní
plánování

Účastníci komunitního plánování

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Zadavatelé** sociálních služeb
(jsou odpovědní za jejich zajišťování)
- **Poskytovatelé** sociálních služeb
(fyzické osoby nebo různé druhy organizací)
- **Uživatelé** sociálních služeb

Principy komunitního plánování sociálních služeb

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Principy rovnosti a dohody všech účastníků
- Princip skutečných potřeb
- Princip transparentnosti
- Princip dosažitelnosti cílů
- Princip cyklického opakování

Fáze komunitního plánování

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Vytvoření pracovní skupiny, zajištění materiálních zdrojů
- Analýza potřeb a zhodnocení existujících služeb
- Návrh rozvoje sociálních služeb
- Plán postupných kroků a schválení plánu na komunální úrovni
- Uskutečňování plánu

Ke komunitnímu plánování viz podrobněji Studijní opora, s. 76-70.

Problémy komunitní plánování

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Vztahy mezi účastníky
 - Pasivita a nízká motivace k účasti občanů a uživatelů sociálních služeb
 - Neochota zadavatelů a poskytovatelů změnit strukturu sociálních služeb podle reálných potřeb občanů a uživatelů
-

Shrnutí hlavních témat

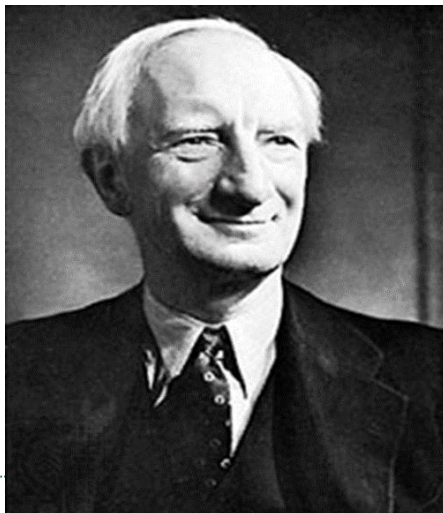

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Předpoklady vzniku sociálního státu

Počátky vzniku moderní sociální politiky

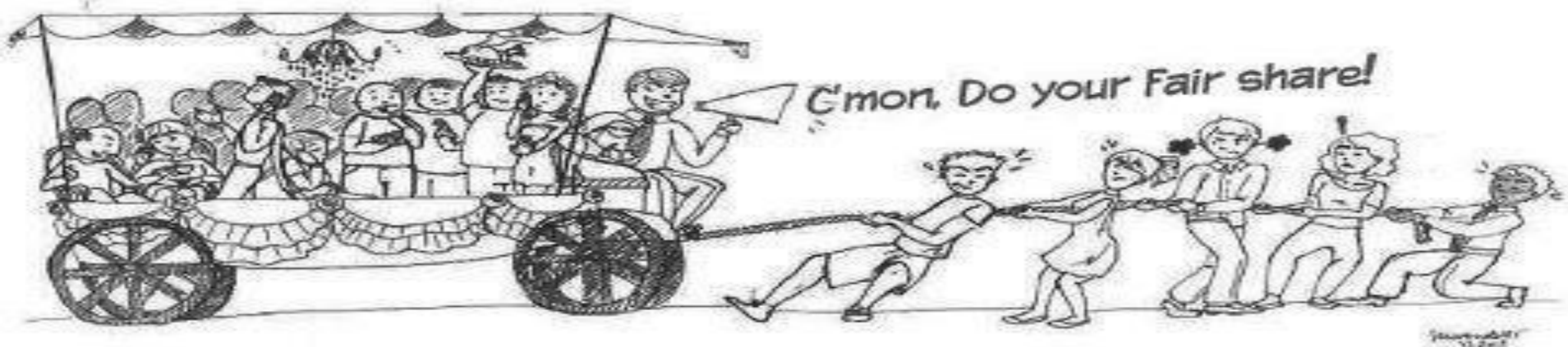
Zrod sociálního státu

How the Welfare State Begins

How the Welfare State Ends

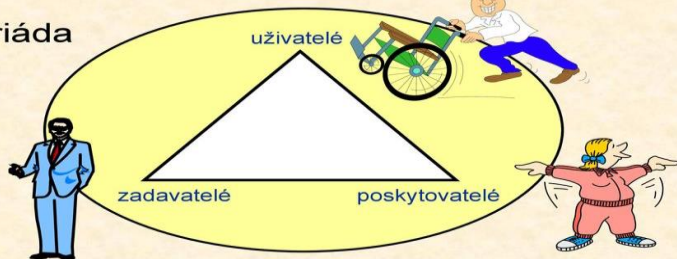
KOMUNITNÍ PLÁN SOCIÁLNÍCH SLUŽEB ORP PÍSEK

KOMUNITNÍ PLÁNOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB OSTRAVA

KPSS OLMOUC INTERREG IIC

Kdo se účastní komunitního plánování sociálních služeb?

- triáda

Projekt "Komunitní plánování sociálních služeb na území města Olomouce jako nástroj sociálního začleňování a předcházení sociálnímu vyloučení znevýhodněných skupin obyvatelstva". Tento projekt je spolufinancovaný Evropským sociálním fondem a Ministerstvem pro místní rozvoj.

PODPORUJEME VAŠI BUDOUCNOST www.esfcr.cz